

REFERAT klima og bæredygtighed d. 23-11-2020

Mødedato Mandag d. 23. november 2020 kl. 13:00

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale F4, stuen, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Oplæg om bæredygtighed i indkøb og drift af medicoteknisk udstyr (kl. 13.00-14.00).....	3
Status på bæredygtighedsstrategien og organiseringen af aktiviteterne i Region Midtjylland (kl. 14.00-14.45).....	4
Caseoplæg om lokalt bæredygtighedsinitiativ: Bæredygtige fødsler i Hospitalsenhed Midt (kl. 14.15-14.45).....	5
Bæredygtighed i forbindelse med vareforsyningen og Regionslager Midt (kl. 14.45-15.00).....	6
Orientering om bæredygtigt møbelindkøb på Regionshospitalet Randers (kl. 15.00-15.05).....	7
Opsamling på mødet og det foreløbige udvalgsarbejde (kl. 15.05-15.15).....	8
Gensidig orientering (kl. 15.15-15.20).....	9

Punkt 1: Oplæg om bæredygtighed i indkøb og drift af medicoteknisk udstyr (kl. 13.00-14.00)

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Områdeleder Stine Groth-Pedersen, Indkøb og Medicoteknik, vil holde oplæg om, hvordan øget fokus på bæredygtighed understøttes i fx udbuds krav og ved strategier for levetidsforlængelse, opgradering og standardisering af udstyr. Desuden præsenteres, hvordan udstyr bortskaffes og genbruges, og hvordan dette ses i sammenhæng med beslutninger allerede ved anskaffelsen. I oplægget fortælles også om samarbejde med uddannelsesinstitutioner for at bidrage til at præge en udvikling.

I Region Midtjylland varetages opgaven med anskaffelser og drift af medicoteknisk udstyr af afdelingen for Indkøb og Medicoteknik. I praksis betyder det, at afdelingen på baggrund af udbud indkøber udstyr for ca. 350 mio. kr. om året. Derudover foretager afdelingen udbud af rammeaftaler typisk vedrørende mindre udstyr. Rammeaftalerne betyder, at der ligger faste aftaler med diverse betingelser og krav indskrevet, som hospitalerne og Indkøb & Medicoteknik kan købe mindre udstyr inden for.

Afdelingen har desuden ca. 60 medicoteknikere, der er placeret på hospitalerne og sørger for at servicere og vedligeholde udstyret. Som en del af denne opgave har afdelingen ansvaret for at indgå serviceaftaler med private leverandører, idet det i visse situationer er mest effektivt, at de står for service.

Regionen har dermed gennem Indkøb & Medicoteknik mulighed for at påvirke en lang række processer omkring udstyret fra "vugge til grav", ligesom regionen sidder inde med meget stor viden både om selve udstyret og om den faktiske brug og funktionaliteten af det. Dette giver unikke muligheder for at tænke hensynet til bæredygtighed ind i regionens brug af medicoteknisk udstyr.

Muligheden for at indtænke bæredygtighed styrkes, når der lægges et regionalt perspektiv ned over indkøbet og brugen af udstyret. I Region Midtjylland er det således ikke det enkelte hospital, der ejer udstyr til en værdi af over 50.000 kr. Udstyret ejes derimod i fælleskab. Et sådant tværgående regionalt perspektiv gør det lettere at arbejde med at opnå en høj udnyttelse af udstyret og dermed mindske forbruget. Det gør det også lettere at lave større udbud – fx i form af rammeaftaler, der dækker hele regionens forbrug – hvilket øger mulighederne for at få krav igennem overfor en industri med overvejende store internationale leverandører.

Beslutning

Stine Groth-Pedersen redegjorde for energioptimering, bæredygtighed og standardisering i relation til den medicotekniske styringsstrategi i koncernen.

Hun gennemgik konkrete eksempler på levetidsforlængelse og opgradering. Indkøb & Medicoteknik er i løbende dialog med klinikerne om behov. I den forbindelse er det centralt at formidle, at behovet ikke nødvendigvis kræver en nyproduceret maskine for at blive tilfredsstillet. Samtidig fungerer afdelingen som bindeled mellem klinikerne og leverandøren.

Udvalget drøftede med oplægsholderen, hvordan bæredygtighed og økonomi ofte – men langt fra altid – går hånd i hånd, eksempelvis når man optimerer brugen af Region Midtjyllands samlede udstyrspakke. Patientsikkerheden er det centrale og tungtvejende. Bæredygtighed må altså ses som et fokus ud over dette.

Punkt 2: Status på bæredygtighedsstrategien og organiseringen af aktiviteterne i Region Midtjylland (kl. 14.00-14.15)

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Kontorchef Rolf Johnsen orienterer om status på forberedelsen af den kommende bæredygtighedsstrategi for Region Midtjylland og arbejdet med initiativer, som knytter an til strategien.

Bæredygtighedsstrategi for Region Midtjylland

Udvalg for klima og bæredygtighed modtog på sit møde i august en status for arbejdet med forberedelsen af bæredygtighedsstrategien.

I perioden siden udvalgsrådet i august har der været temadrøftelser angående strategien på regionsrådets temadag i august og i udvalg for regional udvikling i oktober. Med afsæt i de politiske drøftelser arbejder administrationen fortsat på at kvalificere beslutningsgrundlaget i forhold til vedtagelsen af en strategi, herunder de økonomiske forudsætninger for at opnå målsætninger om CO₂-reduktioner.

Administrationen forventer at kunne forelægge udkastet til bæredygtighedsstrategi for regionsrådet til politisk godkendelse primo 2021.

Regional handleplan for omstilling

I forlængelse af strategiens vedtagelse udarbejdes en regional handleplan. Planen er to årig og udarbejdes med udgangspunkt i de overordnede målsætninger i strategien indenfor energi, transport, social ansvarlighed og cirkulær økonomi.

I planen beskrives overordnet de regionale handlinger der iværksættes, i første omgang i år 2021 og 2022. Der vil i den første periode være regional fokus på affaldsområdet, indkøb og adfærd og forbrug. Indenfor disse områder vil der iværksættes egentlige regionale kampagner som udrulles generelt.

Lokale implementeringsinitiativer

Supplerende til det koncerndækkende strategi- og handleplansarbejde, så igangsættes der hele tiden lokale initiativer med det formål at sikre implementering af mere bæredygtige handlinger. Eksempler kunne være investering og indkøring af komposteringskværn, ændret indretning af affaldsområdet, projekt der mindsker ressourceforbruget i klinikken eller lignende.

Administrationen understøtter dette arbejde, blandt andet med muligheden for at søge økonomisk støtte og med bistand i forhold til know-how og erfaringer fra lignende projekter. Initiativerne udrulles i forskellig skala alt efter modenhed og relevans.

Puljeprojektet fra Hospitalsenhed Midt, som behandles under næste dagsordenspunkt på dette møde, er et eksempel på et lokalt implementeringsprojekt.

Beslutning

Kontorchef Rolf Johnsen beskrev status på forberedelsen af bæredygtighedsstrategien og de forskellige iværksatte aktiviteter, som knytter sig hertil.

Punkt 3: Caseoplæg om lokalt bæredygtighedsinitiativ: Bæredygtige fødsler i Hospitalsenhed Midt (kl. 14.15-14.45)

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Regionshospitalet Viborg, Afdelingen for Fødeafsnittet, Kvindesygdomme og Fødsler, er for tiden i gang med et projekt om bæredygtige fødsler. Jordemoder Kirsten Nordby vil præsentere projektet og de foreløbige erfaringer herfra.

Der er blevet arbejdet med medicinspild og reduceret driftsforbrug ved at udfordre både forbrugsvanerne og evidensen.

Projektet evalueres ved at foretage en sammenligning med forgående års ressourceforbrug og patienternes tilfredshed med fødselsafsnittet. Projektet er startet op i oktober 2019 og løber frem til udgangen af 2020.

Projektet er et eksempel på et lokalt bæredygtighedsprojekt, som har modtaget økonomisk støtte fra puljemidler under Regional Udvikling.

Beslutning

Jordemoder Kirsten Nordby beskrev i hendes oplæg nogle af de mange aktiviteter, der er sat i gang på afdelingen, med det formål at udvikle fødegangen i en mere bæredygtig retning. Ønsket er, at de kommende forældre skal se og opleve en afdeling, som tænker på deres og deres barns fremtid.

Punkt 4: Bæredygtighed i forbindelse med vareforsyningen og Regionslager Midt (kl. 14.45-15.00)

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Regionslager Midt er et fælles lager, der leverer varer til hele regionen, det vil sige både hospitalerne, de sociale tilbud, regionshusene, praktiserende læger mv. Regionslager Midt ligger i Horsens og er etableret i et tæt partnerskab med logistikvirksomheden DKI Logistics, der har ansvaret for både lagerdrift og transport af varer fra lageret til regionens matrikler.

Regionslageret begyndte at levere til det første hospital i efteråret 2019 og er fra oktober 2020 nu fuldt implementeret. Hospitalerne har ikke længere egne lagre ud over de varer, der ligger i skabe og lokale depotrum på afdelingerne.

Etableringen af regionslageret betyder, at leverandørerne af regionens varer nu som hovedregel kun skal køre ét sted hen med varerne. Det sparer trafik til og fra hospitalerne, og dermed CO₂.

Oprindeligt var det aftalt, at alle varerne skulle leveres fra regionslageret til regionens enheder i papkasser. Det viste sig imidlertid, at der var en række problemstillinger knyttet til dette. Administrationen fik derfor udarbejdet en analyse af alternative muligheder, hvor der også blev lagt vægt på bæredygtighed. Resultatet blev, at hospitalerne nu får en stor del af varerne i plastkasser, der sættes tilbage i rulleburene og køres retur til regionslageret, hvor de vaskes mellem hver brug. Dette er mere bæredygtigt end at bruge en ny papkasse hver gang.

Implementeringen af et fælles lager dækkende hele regionen har været en betydelig opgave. Varerne bliver plukket på regionslageret og pakket sammen i kasser og rullebure helt ned på afdelingsniveau. En af de udfordringer, der har vist sig, er at få en god udnyttelse af pladsen i de kasser, der pakkes på regionslageret, og i de rullebure og lastbiler der bruges til transport til hospitalerne. Der er sat en proces i gang, hvor der arbejdes med denne udfordring i tæt samarbejde mellem hospitalerne, administrationen og DKI Logistics, med henblik på at forbedre både økonomi og bæredygtighed i løsningen. Der arbejdes eksempelvis med at rette fejl på regionslageret og forbedre regionens bestillingsmønstre.

På mødet fremvises en kort animationsfilm om indkøbsområdet og regionslageret.

Beslutning

Administrationen afspillede en film om vareforsyningen og Regionslager Midt:

<https://region-midtjylland.23video.com/secret/50881345/815bf0614d9cb7e98a6d9468d4cea79d>

Punkt 5: Orientering om bæredygtigt møbelindkøb på Regionshospitalet Randers (kl. 15.00-15.05)

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Regionshospitalet Randers er netop nu ved at indkøbe 700 nye stole. En af grundene til indkøbet er, at de gamle stole ikke kan gøres ordentligt rene, da mange er udført i stof og plast som ikke kan holde til afspritning.

Hospitalet har haft fokus på at mindske miljøbelastningen ved indkøbet af de mange møbler og er endt med at vælge stolen FALK. Stolen er produceret med anvendelse af genanvendt plastaffald fra hospitalet. Over et år er der indsamlet ca. 1 ton plastik fra Regionshospitalet Randers' køkken. Det ton er blevet nedbrudt, rensat og forædlet til ca. 150 kg plastik, som er genanvendt i de indkøbte stole sammen med plastaffald fra private husholdninger i Randers. Ved anvendelse af affaldsplast frem for ny eller genanvendt industriplast, er det ikke kun genanvendelsen af plast og dermed mængden af affald, der er fordelagtig – der er også væsentlige besparelser på den mængde energi, som bruges for at producere den. Fx spares der, hvad der svarer til 168 km i elbil, for hver stol der produceres.

Randers Kommune kører desuden lige nu en kampagne, hvor borgere i kommunen kan indsamle plast til deres egen FALK-stol, og herved købe stole til nedsat pris. Dette for at øge bevidstheden om cirkulær økonomi og den enkelte borgers bidrag. Ved at hospitalet køber stolen og viser den frem, støtter regionen op om denne tankegang.

Læs mere:

<https://www.randers.dk/nyheder/nyt-projekt-saml-plastaffald-til-din-egen-stol/>

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Punkt 6: Opsamling på mødet og det foreløbige udvalgsarbejde (kl. 15.05-15.15)

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Udvalget drøfter og opsummerer hovedpointerne fra mødet. Disse kan indgå i udvalgets videre arbejde og eventuelt i afrapporteringen til regionsrådet.

Udvalgets anbefalinger afrapporteres i forbindelse med regionsrådets temadag i september 2021.

Beslutning

Udvalget drøftede det samspil der er mellem klinikere og den centrale indkøbsafdeling. Klinikkerne kan give input til og kvalificere arbejdet i indkøbsafdelingen samt give input i forhold til adfærd. Indkøbsafdelingen kan i forlængelse af dette arbejde med logistik, indkøbsaftaler, data mv.

Udvalget drøftede det synspunkt, at det er medarbejdere som engagerer sig i omstillingen, der er en forudsætning for at lykkes med en bæredygtig omstilling.

En begrænsning i den forbindelse er, at der ikke er tid til det i den daglige drift. Der er behov for ressourcer til rådighed.

En anden og væsentlig begrænsning er, at den enkelte medarbejder ikke nødvendigvis har den viden eller det overblik, som er relevant for at kunne levere et betydeligt bidrag i en bæredygtighedssammenhæng. Imidlertid er medarbejdernes motivation helt afgørende. I forlængelse af dette drøftede udvalget samspillet mellem ildsjæle og de centrale initiativer.

I forhold til udvalgets afrapportering, blev det overvejet:

- at den kan bruges til at formidle nogle af de input og eksempler fra lokale aktiviteter, som udvalget præsenteres for, og som kan vække inspiration andre steder. Udvalget oplever at blive præsenteret for nogle "øjenåbnere" i forhold til sammenhænge og virkningsfulde tiltag. Afsættet kan blandt andet være de mikro-finansierede projekter under regional udvikling. Udvalget kan anbefale, at de gode erfaringer spredes.
- at det igangværende arbejde med bæredygtig omstilling i regi af Indkøb og Medicoteknik bør fremhæves i afrapporteringen. Udvalget kan anbefale, at indsatsen/arbejdet skal understøttes og fortsætte.
- at det anbefales regionsrådet at have tydeligt fokus på, at den største forbedring i forhold til indkøb, det er at lade være med at købe noget og derigennem nedsætte forbruget. I stedet bør man arbejde med genanvendelse.
- at afrapporteringen bør forholde sig til klinikernes engagement i bæredygtighedsindsatsen, eksempelvis deres mulighed for at få ændret regler/strukturer, som står i vejen for en lokal bæredygtig praksis.
- at anvende video i forbindelse med afrapporteringen.

Punkt 7: Gensidig orientering (kl. 15.15-15.20)

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Gensidig orientering blandt udvalgets medlemmer.

Beslutning

Det blev aftalt, at udvalget gerne vil henlægge et møde – om muligt det næste – til regionens fælleslager, DKI.